

Itä- ja Länsi-Uudenmaan liikennejärjestelmäsuunnitelmien toimenpideohjelmat vuosille 2025–2028

Maakuntahallitus 12.05.2025
118/07.00.04.03/2025

Tiivistelmä

Itä ja Länsi-Uudenmaan liikennejärjestelmäsuunnitelmien toimenpideohjelmat 2025–2028 tarkastelevat alueiden liikennejärjestelmien nykytilaa ja kehittämistarpeita. Työssä on arvioitu, millä toimenpiteillä voidaan parantaa alueiden saavutettavuutta, liikenneturvallisuutta ja kestäväää liikkumista. Lisäksi on tunnistettu keskeiset kehityskohteet ja laadittu suosituksia niiden toteuttamiseksi.

Toimenpideohjelmissa on huomioitu sekä paikalliset että laajemmat valtakunnalliset ja kansainväliset muutostekijät, kuten vihreä siirtymä, digitalisaatio ja turvallisuustekijät. Työ tarjoaa konkreettisia suuntaviivoja liikenneinvestointien ja infrastruktuurin kehittämiseksi ottaen huomioon taloudelliset resurssit sekä kestävään kehityksen tavoitteet.

Toimenpideohjelma toimii alueen liikennesuunnittelun ohjenuorana ja tukee päätöksentekoa. Maakuntahallitukselle esitetään, että se päättää merkitä tiedoksi Itä- ja Länsi-Uudenmaan liikennejärjestelmäsuunnitelmien toimenpideohjelmat 2025-2028.

Strateginen lähtökohta

Maakuntaohjelma on lakisääteinen suunnitelma, jossa tarkennetaan maakunnan aluekehittämiseen liittyviä tavoitteita ja niiden toimeenpanoa vuosina 2022-2025. Pitkän aikavälin strategiaan linjauksiin perustuva maakuntaohjelma eli Uusimaa-ohjelma tavoittelee ekologisesti kestäväää, taloudellisesti vastuullista ja sosiaalisesti oikeudenmukaista maakuntaa.

Toimenpideohjelmat liittyvät Uusimaa-ohjelman painopisteeseen Ympäristöviisas Uusimaa. Painopisteen tavoitteena on olla hiilineutraali maakunta vuonna 2030. Nyt käsiteltävänä olevat Itä- ja Länsi-Uudenmaan liikennejärjestelmäsuunnitelmien toimenpideohjelmat 2025-2028 edistävät painopisteen toteutumista seuraavasti:

Ekologisesti kestävä liikenne

Toimenpideohjelmat pyrkivät vähentämään liikenteen päästöjä edistämällä joukkoliikenteen ja kestävien kulkutapojen käyttöä. Myös raskaan liikenteen latausmahdollisuuksia sekä biokaasun ja vedyn jakeluinfrastruktuuria kehitetään, mikä tukee Uudenmaan vihreän siirtymän tavoitteita.

Taloudellisesti vastuullinen liikenne

Liikennejärjestelmän kehittämisessä korostetaan resurssien tehokasta käyttöä ja kustannustehokkaita ratkaisuja. Esimerkiksi olemassa olevan tieverkon parempi hyödyntäminen ja liikenneinvestointien priorisointi edistävät taloudellisesti järkevää kehitystä.

Ympäristöviisas liikennejärjestelmä

Toimenpideohjelmissa huomioidaan maankäytön, palveluverkkojen ja liikennejärjestelmän yhteensovittaminen. Tämä mahdollistaa tehokkaan ja vähäpäästöisen liikkumisen sekä tukee älykkäitä liikenneratkaisuja.

Selostus

Toimenpideohjelmissa tarkasteltiin joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn edistämistä, tie- ja kuljetusyhteyksien kehittämistä sekä liikennejärjestelmään liittyviä muita strategisia painopisteitä. Lisäksi arvioitiin myös, miten liikennejärjestelmän tilaa voidaan seurata ja millaisia vaikutuksia globaalit ja kansalliset muutokset – kuten vihreä siirtymä ja geopoliittiset tekijät – voivat aiheuttaa alueen liikenteelle.

Toimenpideohjelmissa määriteltiin vuosien 2025-2028 kärkihankkeet seuraaville osa-alueille:

- **Joukkoliikenteen kehittäminen**, esimerkiksi lipputuotteiden yhtenäistäminen ja matkaketjujen parantaminen.
- **Kävelyn ja pyöräilyn edistäminen**, mikä sisältää kevyen liikenteen väylien suunnittelua ja seudullisen pyöräilyverkon kehittämistä.
- **Tieverkon ja kuljetusyhteyksien parantaminen**, erityisesti logistiikan ja kuljetusten toimivuuden tukemiseksi.
- **Ilmasto- ja ympäristötavoitteiden huomioiminen**, kuten liikenteen päästöjen vähentäminen ja vähäpäästöisten kulkumuotojen edistäminen.

Asian tausta

Itä- ja Länsi-Uudenmaan liikennejärjestelmäsuunnitelmat valmistuivat vuonna 2021. Näissä liikennejärjestelmäsuunnitelmissa oli laadittu toimenpideohjelmat kärkihankkeille. Maakuntahallitus hyväksyi Itä- ja Länsi-Uudenmaan liikennejärjestelmäsuunnitelmat 26.4.2021.

Liikennejärjestelmäsuunnitelmat laadittiin rinnakkain ja molempien suunnitelmien lähtökohtana oli 20.6.2020 valmistunut Uudenmaan liikenteen kokonaistarkastelu, jossa tarkasteltiin mm. Uudenmaan liikennejärjestelmän kansainvälisiä ja valtakunnallisia kytkentöjä sekä muodostettu yhteiset liikennejärjestelmän kehittämistavoitteet.

Nyt laaditut toimenpideohjelmat toimivat alueen liikenne liikennesuunnittelun ohjenuorana ja tukee päätöksentekoa, jotta liikennejärjestelmää voidaan kehittää tehokkaasti ja pitkäjänteisesti.

Esittelijän päätösesitys:

Maakuntahallitus päättää merkitä tiedoksi Itä- ja Länsi-Uudenmaan liikennejärjestelmäsuunnitelmien toimenpideohjelmat vuosille 2025-2028.

Esittelijä:

maakuntajohtaja Tuija Telén

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Mari Siivola
Asiantuntija Pasi Kouhia